

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. II. Vtrum, & quomodo in Eucharistia importetur corpus Christi &
Species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

Probatur 3. ex definitione Sacramenti, quod debeat esse signum sensibile: atqui Eucharistia non est signum sensibile nisi ratione specierum: ergo per species constituitur in ratione signi sensibilis: ergo etiam in ratione Sacramenti.

757. Obijcies, in illo solo debet constitui hoc Sacramentum, quod habet rationem cibi: sed sola substantia, & non accidentia possunt habere rationem cibi, quia sola substantia nutrit: ergo Sacramentum Eucharistiae consistit in solo Corpore & Sanguine Christi. R. Distinguendo minorem: de cibo corporali conceditur, de spirituali & mystico cibo negatur. sicut enim nutritio spiritualis non tendit ad terminum substantialem producendum, sed accidentalem, nempe gratiam, ita non est necesse, ut cibus consistat in sola substantia.

CONTROVERSIA II.

Utrum, & quomodo in Eucharistia importetur Corpus Christi & Species.

758. Dicendum est 1. Corpus & Sanguis Christi pertinet intrinsecè, & vnà cum speciebus constituit Sacramentum Eucharistiae. Est contra Scotum & Marsilium. Probatur 1. ex Scriptura, in qua Christus loquens de hoc Sacramento tanquam de cibo spirituali ait suam carnem & sanguinem esse hunc cibum & potum. Io. 6. Probatur 2. ex PP. S. Augustinus relatus in canone: *Hoc est* 48. de Consec. dist. 2. ait, Sacrificium altaris duobus constare, scilicet, visibili elementorum specie, & corpore Christi, sicut Christi Persona constat & perficitur Deo & homine. S. Irenaeus l. 4. c. 34. dicit, Eucharistiam duobus rebus constare, altera terrenâ, altera caelesti. S. Damascenus lib. 4. c. 4. ait, Eucharistiam esse cibum compositum, sicut nos sumus compositi.

Obijcies. In alijs Sacramentis illud quod est res & Sacramentum simul, non est intrinsecè constitutum Sacramenti, nimirum Character: atqui in hoc Sacramento Corpus Christi est res & Sacramentum simul, quia significat & significatur: ergo non est intrinsecè pertinens ad rationem Sacramenti. R. Imprimis antecedens non esse vniversaliter certum etiam de reliquis Sacramentis; multi enim volunt in Sacramento Pœnitentiae dolorem esse rem & Sacramentum, & tamen est pars Sacramenti Pœnitentiae. Quidquid tamen sit, transeat antecedens, nego consequentiam & paritatem. Primum, quia Corpus Christi significat practicè gratiam tanquam cibus, non item character, qui est effectus simultaneus cum gratia. Secundò, quia ut dicemus Conclus. 3. Corpus Christi importatur in recto in Eucharistiae Sacramento, & ideo necessariò est pars. Character autem est merum connotatum, & effectus.

759. DICO 2. Strictè & Metaphysicè loquendo solæ illæ partes constituunt intrinsecè

hoc Sacramentum, quæ vi verborum formaliter, & non merè per concomitantiam ponuntur in hoc Sacramento. Supponimus autem, quod de fide certum est, aliquas Christi partes non poni in Eucharistia præsentibus vi verborum formaliter, sed merè per concomitantiam, v. g. sub speciebus hostiæ seu panis ponitur sanguis merè per concomitantiam, quia per vocem *corpus* non significatur formaliter sanguis: pariter sub speciebus vini ponitur per concomitantiam corpus, quia per vocem *sanguis*, non significatur formaliter corpus. item sub vtraque specie ponitur per concomitantiam Anima & Divinitas. Hoc supponimus Probatur Conclusio. Illud solum Corpus Christi constituit hoc Sacramentum, quod vi verborum fit sensibile: sed solæ illæ partes Christi sunt vi verborum sensibiles, quæ vi verborum formaliter ponuntur: nam cætera solum per consequentiam deducuntur adesse, propter rationem cum partibus formaliter significatis. Ergo &c.

Obijcies. Tridentinum dicit, etiam Animam & Divinitatem contineri in hoc Sacramento. R. Concilium non loqui secundum rigorem & sensum Metaphysicum, seu, de concomitantia metaphysica, sed definit contra hæreticos, ut omnia ibi esse præsentia: qui modus loquendi non est improprius sed vulgaris: sic enim dicuntur in homine contineri scientia & virtus. Ita Lugo.

760. DICO 3. Corpus Christi sub speciebus panis, & Sanguis sub speciebus vini importatur in recto. Est communis. Prob. 1. Hoc Sacramentum dicitur à Tridentino *sest. 13. c. 1.* adorabile cultu latræ: ergo saltem aliquid illius importatum in recto debet esse tali cultui adorabile seu coadorabile cum divinitate: atqui species non sunt adorabiles nisi cultu respectivo, sicut purpura Regis, ut tract. 1. huius libri dictum est. Corpus autem Christi propter unionem cum Verbo potest adorari cultu absoluto latræ, vnde probatum est: ergo importatur in recto. Probatur 2. ex recepto loquendi modo Patrum, dum dicunt hoc Sacramentum esse Corpus, Carc, Sanguinem Christi. videantur apud A.A.

761. Dissensio tamen aliqua est circa species & Verba, quomodo importentur. Communis valde sententia vult importari in Recto. Contrarium asserit Lugo; & quia hanc illius sententiam 53. abhinc annis Vallisolei deducit aliqui Salmanticenses Theologi singularem recarunt, ideo nunc pro ea citat VValdensen, Istium, Sylvium, Alanum.

In questione parvi momenti, malo cum communi sentire, species etiam importari in Recto: tum quia ipse Lugo fatetur, hoc Sacramentum sapè ita accipi, ut etiam species importentur in recto; tum quia hoc est conformius alijs communibus Sacramentis quæ important in recto illud, quod est Sacramentum tantum. tum quia argumentum Lugonis commodè solvi potest. Itaque

CONTROVERSIA III.

An Verba Consecrationis sint intrinseca
Eucharistiæ Sacramento.

763. **N**egant Scotus, Gabriel, Victoria, Catharinus, Vasquez, Bellarminus, Conink, Comptonus.

DICO Verba Consecrationis constituere intrinsecè Sacramentum Eucharistiæ. Ita Suarez, Valentia, Lugo, Tanner, Arriaga, Esparza, post S. Thomam q. 60. a. 6. ad. 2. & Catechism. Roman. p. 2. c. 1.

Probatur 1. auctoritate Florentini, in Decreto Eugenij IV. ubi in §. *Tertium est*. habetur, formam Eucharistiæ esse Verba consecrationis: atqui omnis forma est constitutiva illius compositi, cujus est forma, nec forma quæ forma habet alium modum cauſandi, quàm componendo totum. Ergo &c.

Probatur 2. Illud constituit intrinsecè Eucharistiæ in ratione Sacramenti, à quo species Sacramentales habent formaliter, vt sint sensibile signum Corporis Christi, & gratiæ per ipsum conferendæ: sed hoc habent formaliter à verbis consecrationis: ergo &c. Minor probatur. Nam Corpus Christi in se non est sensibile prout existit in Eucharistiæ, sed neque est sensibile per species panis secundum se sumptas: significarent enim potius substantiam panis adesse, quàm Corpus Christi: ergo in quantum substantia verbis affirmantibus ex institutione Christi præsentiam Corporis Christi.

764. **Objicies** 1. Eucharistiæ est Sacramentum permanens: ergo omnes ejus partes debent esse permanentes: atqui verba sunt jam præterita, etiam quando manet hoc Sacramentum: ergo non sunt partes. **2.** Distinguendo consequens: omnes partes debent esse permanentes vel physice vel moraliter concedo: debent semper esse permanentes physice, nego consequens & explico distinctionem. Sacramentum Eucharistiæ dicitur permanens comparative ad alia Sacramenta, quia alia solum dum conficiuntur, habent usum, quia formaliter consistunt in usu, & ideo eorum usus physicus non potest esse posterior tempore post primam Sacramenti existentiam. At verò usus physicus Eucharistiæ potest esse, imò semper est posterior primæ confectione & existentia hujus Sacramenti: ad hoc autem sufficit aliquas partes esse physice durantes & usurpabiles ac applicabiles passo, seu recipienti Sacramentum ad producendum effectum, ad quem illud totum morale est ordinatum, & quia vnà cum partibus physice existentibus & applicabilibus verba quamvis præterita concurrunt, quatenus vnà cum speciebus exigunt perseverantiam Corporis Christi sub speciebus, & vnà cum corpore Christi cauſant moraliter gratiam tanquam pars signi practici, ideo censentur verba adhuc esse

Gggg 2

762. **Objicit** Lugo. Sancti Patres dicunt, Eucharistiæ esse Corpus Christi, & nullam faciunt mentionem specierum: atqui si etiam species importarentur in recto, falsa esset illa propositio, sicut hæc est falsa: *Humanitas est anima*. Hoc est totum fundamentum Lugonis. ad quod tamen pari facilitate responderi potest, quia, vt paulò antè retuli, respondet ipse Lugo ad textum ex Tridentino allatum, nimirum Tridentinum non esse locutum in rigore Metaphysico; pari, inquam, jure respondemus, Patres non fuisse locutos in rigore Logico aut Metaphysico: nam eorum institutum erat, docere populum ea de quibus poterant dubitare, & errorem perniciosum incurre, hujusmodi erat præsentia corporis Christi: quod autem Eucharistiæ importet aliquo modo species, erat extra controversiam. Item Patres volebant populo inculcare Excellentiam hujus Sacramenti, ad quod vtique maximè conducebat explicare præsentiam Christi, quæ movet ad reverentiam & devotionem.

Confirmatur 1. alijs exemplis. In Symbolo S. Athanasij dicitur: Sicut anima rationalis & caro vnus est homo &c. qui tamen modus loquendi, secundum principia Lugonis, non est Scholasticus, quia tò *Homo*, importat in recto Subsistentiam. Item in Symbolo Apostolorum dicitur, quod Christus descendit ad inferos, & tamen sola anima descendit, quæ non est Christus in Recto. Sicut ergo in vulgari loquendi modo sæpè partem vocamus totum, vt cum dicimus S. Petrum esse in Cælo, ita poterant Patres, & possumus etiam nos Corpus Christi vocare Sacramentum, licet in rigore metaphysico sic tantum pars recti.

Confirmatur 2. Baptismus, secundum Lugonem, importat in recto non solum ablutionem, sed etiam verba, & ita docet cum Vasquez contra Scotum: & tamen in definitione Baptismi quæ traditur à Magistro sententiarum, & recipitur ab omnibus Theologis, sola ablutio ponitur in recto: definitur enim *ablutio corporis exterior sub præscripta forma verborum*.

Confirmatur 3. & probatur argumento, quo Lugo movetur ad dicendum, quod baptismus importet in recto etiam verba. Partium integralium proprium est, vt omnes importentur in recto per nomen totius. sic nomen *Domus* non importat in recto fundamentum, & in obliquo tectum, sed vtrumque in recto, ita habet d. 2. f. 3. n. 66. subsumo. atqui species Eucharistiæ sunt pars integralis Eucharistiæ, non minùs quàm verba sunt pars integralis baptismi: ergo importantur in recto non minùs quàm verba in baptismo.

